

	Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás
	Szerző			Tárgy 910.2
	Cím	Riport az idegenekről.		Hely
	Forrás:	az Est	Idő	"1914"
	Bp. (Hely)	1914 (Idő)	III/15 (Köt.)	Személy

Riport az idegenekről

— Az Est tudósítójától. —

A pesti kávéházi ember, mikor már a maga harminc-negyven ujságját végigolvasta és a mikor már a szemközt levő házak ablakát megszámlálta, szokás szerint felsóhajt:

— Hiába, idegenforgalom! Ez hiányzik nekünk.

Ebben aztán megnyugszik és tovább ül a kávéházban. Az iparos, a kereskedő, a színész, sőt hivatalnok ember, ha bajba kerül, mind ezzel a sóhajtással könnyít magán:

— Idegen forgalom! Az hiányzik nekünk.

Az embernek kedve volna megkérdezni tőlük, hogy vajjon nekik mi hasznuk lenne abból, ha Budapest utcáin is baedekeres németek és amerikaiak ácsorognának, mint Velencében, vagy az idegenek más nemzetközi vásárján. Aligha tudnának felelni rá. Szerencsére nincs idegenforgalmunk és így a kereskedőnek, ha pang a boltja, az iparosnak, ha jobban szereti a kávéházat a

Budapesten, arról panaszkodik, hogy miért nincsenek az utcákon német vagy angol nyelvű felírások. Hogy milyen eszközökkel lehetne itt az idegenforgalmat növelni, azt a jó tanácsot adja, hogy reklámiroztassuk a várost.

A liliei földrajzi társaság alelnöke azt írja, hogy legjobban tetszett neki az elbájoló látvány, a mit a Duna két oldalán sorakozó hatalmas paloták nyújtanak. Lelkesültségében felkiált, hogy Budapest egy valódi főváros. Legjobban tetszett neki a parlament, a királyi palota, a Duna panorámája, az utcák szélessége és a házaknak szilárd külseje. (?) Hogy mi nem tetszik neki, elpanaszolja, hogy a külvárosi utcák nagyon sárosak. Hogy mivel lehetne az idegenforgalmat emelni, azt ajánlja, hogy reklám útján értessek meg az idegennel, hogy a francia ember és a német nincs elveszve ebben az országban.

Egy berlini író nő úgy találja, hogy Budapest meglepően szép, a

műhelyénél, a színésznek, ha üres nézőteret talál, megmarad érintetlenül az a vigasztalódása, hogy bezeg minden másképp menne, ha nekünk idegenforgalmunk lenne.

Kik látogatják Budapestet?

Budapestnek 1913-ban idegen forgalma a következő külföldiekből állott:

Osztrák 30.463, boszniai 896, német 9171, svájci 794, olasz 1206, francia 1720, spanyol 122, angol 1685, holland 357, belga 429, dán 152, svéd 172, norvég 36, orosz 1003, román 2505, szerb 964, bulgár 715, montenegrói 23, török 569, görög 89, japán 97, egyéb ázsiai 86, afrikai 92, Egyesült-Államokból 1506, egyéb amerikai 222, ausztráliai 26, kisebb államokból 16.

Ebben a kimutatásban csak azok az idegenek szerepelnek, a kik nagyobb hotelekben szállottak meg és a kiket a hotelportások kényelemszeretete ki nem hagyott a bejelentésből. Ez a szám a rossz gazdasági konjunktúrák ellenére is meglehetősen nagy emelkedést mutat a múlttal szemben. Például 1907-ben Ausztriából megfordult nálunk 23.991, külföldről 19.834 idegen.

Ez idegeneknek nagy része üzleti

város kompozíciója teljesen egyéni és fekvése építészeti alkotásokkal feldiszipve felejthetetlen. A lejjobban tetszett neki Szent Gellért szobra. (!) Nem tetszett neki, hogy Budapesten az emberek nem értenek németül. (?) Azt a tanácsot adja, hogy a főváros a világ minden részéből hívja meg a zsurnalisztákat vendégségbe.

Egy bécsi kereskedő úgy találja, hogy Budapest kitűnő város és előkelő. Legjobban tetszett neki Budapest fekvése. Panasza, hogy itt az idegen nyelveket lebecsülik. Az idegenforgalom emelése céljából azt a jó tanácsot adja, hogy hagyjunk fel a németgyűlölettel.

Egy stuttgarti ember elutazása előtt a Hungária-szállodából spon-tán lelkesedésében levelet írt, hogy Budapest Európa legszebb városa. Az előző éjszakát egy tánchelyiségben töltötte.

A lelelkesebb idegenek a balkániak. Például Kiroff Bulgáriából azt írja, hogy Budapest gyönyörű, van itt mit csodálni. Azt részletezni nem tudja, hogy mi tetszett neki a legjobban, de általában minden tet-

ügyekben járt ^{Kör}lünk, másik része pedig keletről nyugatra, vagy nyugatról keletre való útjában állott meg néhány napig. Azokra a kérdőívekre, a melyeket a hotelekben az idegenek elé terjesztettek, majdnem mind kivétel nélkül elragadtatással nyilatkozik Budapestről. Egy párat kuriozitásból kiragadtam.

Az idegenek Budapestről.

Egy berlini kereskedő arra a kérdésre, hogy hogyan tetszett neki Budapest, ezzel a rövid felkiáltással válaszol: Nagyszerű! Hogy mi tetszett neki a legjobban, azt válaszolja, hogy a Gellért-hegy és a környék. Hogy mi nem tetszik neki

szett neki. Panaszzkodni valót semmit sem talált.

Mit keres az idegen Budapesten?

Az idegenek többnyire 2—3 napig maradnak itt. Legfőbb panaszuk, hogy az estéjükkel nem tudnak mit csinálni. A kérdőívekre óvatosságból nem írják ki, de bizalmasan elárulják, hogy súlyos csalódás érte őket Pesten. Odahaza ugyanis biztatták őket, hogy elsőrangú világvárosi romlottsággal fognak találkozni és ezt ma már a rendőrség szigorú fellépése folytán sehogy sem tudják felfedezni Budapest éjszakai életében. Színházra, hangversenyekre

nem kíváncsiak, de mind izgatottan kérdőzködnek a régi Ósbudavára után, a melyről Budapesten járt honfitársaik forró titkokat regéltek el nekik.

Az idegenforgalom egy szakavatott tényezője bánatosan fősóhajtott előttem:

— A főváros mindenféle reklámokat elhelyeztet a külföldi újságokban, hogy ilyen-olyan kultur-város vagyunk. Ez nem használ semmit.

Valahogy be kellene csempészni a világlapokba egy botrányos leplezést, hogy Budapesten az éjjeli mulatóhelyeken potom áron ifju hajadonokat árulnak. Ezzel még vissza lehetne állítani a külföld előtti Budapest régi vonzó hírnevét.

Mennyit költ a főváros az idegenforgalomra.

A főváros maga is egy nézetet vall azokkal, a kik az idegenforgalomban az ország megmentő reményét látják.

De ez az állásfoglalása a kellő anyagi eszközök híján majdnem tisztára elméletinek mondható.

Évenként huszezer korona az az összeg, a mely a főváros rendelkezésére áll. Ebből a pénzből kellene az egész világon a reklámot ellátnia és megteremtenie azokat a vonzó alkalmakat, a melyek az idegenforgalmat időközönként növelhetnék. Ez az összeg is nagy részében néhány idegen nyelvű magyarországi közlöny szubvenciójára van lekötve, úgy hogy igazi reklámcéla majdnem semmi sem marad.

Persze, tervezgetések ezen a téren is vannak. Régóta vajudik egy országos ünnep rendezése Budapesten, a mely ünnep összegyűjtené itt az ország mérhetetlenül gazdag etnográfiai sajátosságai. A rendezéshez azonban előzetes költségekre volna szükség és most a fővárosnak ilyen célra nincs pénze.

Az idegenforgalomnak nagy segítségére lehetne a kormány, a melynek tudvalevőleg megvan a maga hatalmas sajtóirodája és még hatalmasabb anyagi segélyforrása a külföldi reklám ellátására. De a kormány beéri, hogy ezt a nagyszabású apparátust a maga államférfiúi nagyságainak lanszírozására használja fel. És egy fénykép, a mely angol lapokban Lukács Lászlót ábrázolja díszruhában — aligha fog egyetlen utazni vágyó angol misszt is Budapestre vonzani.